

This question paper contains 5 printed pages]

S—349—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

(New Course)

ECONOMICS

Paper VI

(Economics Development)

(MCQ & Theory)

(Monday, 9-4-2018)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. Solve the following MCQs :

10

खालील वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा :

(i) Concept of Division of Labour is given by :

(a) Karl Marx

(b) Adam Smith

(c) Robbins

(d) Lewis

श्रम विभागणी ही संकल्पना यांनी मांडली :

(a) कार्ल मार्क्स

(b) अँडम स्मिथ

(c) रॉबीन्स

(d) लेविस

P.T.O.

(ii) According to whose views National Income of a Country increases in long period ?

- (a) Baldwin (b) Benjamin
(c) Richardson (d) Occken

कोणाच्या मते देशाचे राष्ट्रीय उत्पन्न दिर्घकाळ वाढत असते ?

- (a) बाल्डविन (b) बेंजामिन
(c) रिचर्डसन (d) ओकेन

(iii) The concept of Reserved Army of Labour is given by :

- (a) Karl Marx (b) Adam Smith
(c) Lewis (d) Ricardo

राखीव कामगार दलाची संकल्पना.....ने मांडली.

- (a) कार्ल मार्क्स (b) अॅडम स्मिथ
(c) लेविस (d) रिकार्डो

(iv) The book "Das Capital" is written by :

- (a) Rostov (b) Karl Marx
(c) Malthus (d) Lewis

"दास कैपिटल" हा ग्रंथ..... यांनी लिहिला.

- (a) रोस्टोव (b) कार्ल मार्क्स
(c) माल्थस (d) लेविस

(v) Canon has given..... stages of population in country.

- (a) Two (b) Three
(c) Four (d) Five

कॅनान यांनी देशातील लोक संख्येच्या..... अवस्था सांगितल्या.

- (a) दोन (b) तीन
(c) चार (d) पाच

- (vi) Which book was written by Malthus in 1820 ?
- (a) Wealth of Nations
(b) Das Capital
(c) Principle of Political Economy
(d) The Principle of Political Economy and Taxation
- 1820 मध्ये माल्थसने कोणता ग्रंथ लिहिला ?
- (a) राष्ट्राची संपत्ती
(b) दास कॅपीटल
(c) राजकीय अर्थव्यवस्थेची तत्त्वे
(d) राजकीय अर्थव्यवस्थेचे तत्त्वे आणि करारोपण
- (vii) ..... is the main resource of capital formation.
- (a) Saving (b) Quality of living
(c) Consumption (d) None of these
- ..... हे भांडवल निर्मितीचे मुख्य साधन आहे.
- (a) बचत (b) राहणीमान
(c) उपभोग (d) यापैकी नाही
- (viii) Which one of the following is *not* a renewable resource ?
- (a) Wind Energy (b) Solar Energy
(c) Petrol (d) Forest
- खालीलपैकी कोणता एक नवीनीकरण साधन नाही.
- (a) वायू उर्जा (b) सौर उर्जा
(c) पेट्रोल (d) वने
- (ix) The formula of maladjustment $\left(m = \frac{A - O}{O}\right)$ is given by :
- (a) Malthus (b) Plato
(c) Dalton (d) Cannon

P.T.O.

विसंगती $\left(m = \frac{A-O}{O}\right)$ मोजण्यासाठी.....यांनी हे सूत्र मांडले.

- (a) माल्थस (b) प्लेटो
(c) डॉल्टन (d) कॅनॉन

(x) Saving =.....

- (a) Income – Consumption (b) Income + Consumption
(c) Income × Consumption (d) Income ÷ Consumption

बचत =.....

- (a) उत्पन्न - उपभोग (b) उत्पन्न + उपभोग
(c) उत्पन्न × उपभोग (d) उत्पन्न ÷ उपभोग

Theory

2. Critically examine Ricardo model of Economic Development. 10

रिकार्डोच्या आर्थिक विकास प्रारूपाचे टिकात्मक परीक्षण करा.

Or

(किंवा)

What is Economic Growth ? State the main indicators of economic growth.

आर्थिक वृद्धि म्हणजे काय ? आर्थिक वृद्धिचे प्रमुख निर्देशक सांगा.

3. State the Rostow's stages of economic growth. 10

रोस्टो यांच्या आर्थिक विकासाच्या अवस्था सांगा.

Or

(किंवा)

Explain the reasons of low rate of capital formation in underdeveloped country.

विकसनशील देशामध्ये भांडवल निर्मितीचा दर कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Renewable resources
- (ii) The role of savings in economic development
- (iii) The Malthus theory of economic development
- (iv) Difference between economic development and economic growth.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) नवीकरण साधने
- (ii) आर्थिक विकासात बचतीची भूमिका
- (iii) माल्थस चा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत
- (iv) आर्थिक विकास व आर्थिक वृद्धी मधील फरक.